

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 107. — ŠTEV. 107.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 7, 1925. — ČETREK, 7. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII.

UGODEN VTIS NASVETA POSLANIKA HOUGHTONA

Nasvet poslanika Houghtona je napravil ugoden vtis na London, spravi Pariz kvišku ter osrečil Berlin. — Angleži smatrajo govor ameriškega poslanika kot svarilo na naslov Nemčije in Francije, naj ne blokirata povratka resničnega miru. — Briand bo odgovoril na nemške predloge. — Nobene izpremembe v ameriški politiki.

Poroča John Balderston.

LONDON, Anglija, 6. maja. — Svarilo ameriškega poslanika Houghtona, da je treba uveljaviti pristen mir, če hoče Evropa še nadaljne ameriške pomoči pri svoji rekonstrukciji, je imelo neposreden učinek na diplomatični položaj.

V visokih angleških krogih so z veseljem pozdravili ta govor. V teh krogih ga smatrajo kot svarilo na naslov Francije, naj ne skuša ovirati angleško-nemških poskusov za določitev temelja glede evropskih varnostnih dogovorov in obenem kot svarilo na naslov Nemčije, naj ne skuša sabotirati Dawesovega načrta. Glavno važnost pa pripisujejo svarilu, namenjenemu Franciji.

Večje važnosti je bil vtis, katerega je napravil ta govor v Parizu. Diplomatična poročila, ki so dospela semkaj, kažejo, da je francoski minister za zunanje zadeve, včeraj namignil, da je po dolgih zavlačevanjih sedaj pripravljen odgovoriti na nemške predloge glede varnostnega dogovora, dočim je svet poslanikov razpravljal o tem, če naj se sestane še ta teden mesto prihodnji, da sestavi zavezniško poslanico glede vojaške kontrole, katero bodo predložili nemški vladi.

Ko so po govoru poslanika Houghtona odlični gostje zapuščali banketno dvorano, je rekel belgijski poslanik, baron Moncheur nemškemu poslaniku Sthamerju:

— No, kaj mislite o ameriskem svarilu?

Sthamer je odgovoril: — Postal sem še bolj radoveden, kedaj bodo zavezniki odgovorili na naše varnostne predloge.

Komentarji v Timesu, Manchester Guardianu in drugih važnih organih angleškega javnega mnenja glede govora Houghtona, so naravnost entuziastični. Vsi trdijo, da sta ameriška in angleška politika, ki skušata uveljaviti resnično svetovno uravnavo, identični.

BERLIN, Nemčija, 6. maja. — Nemški reakcionarji so prišli do prepričanja, da je imel ameriški poslanik Houghton v svojem govoru na Pilgrim banketu v Londonu v mislih izključno le Francijo.

Lokalanzeiger, glavni Hindenburgov organ, pravi v svojem vodilnem članku, da je zavrnitev varnostnega dogovora, "vzrok, zakaj ne more ameriški narod dobiti odgovora na svoje vprašanje, če je že potekel čas uničevalne politike. Nobenega dvoma ni, da bo ves svet priznal Francijo kot obtoženi narod".

Članek daje izraza upanju, da bo Amerika odrekla Franciji svojo podporo ter na ta način strmoglavila glavnega sovražnika Nemčije.

Demokratski listi še ne vedo, kako naj komentirajo celo stvar, a nekateri bodo objavili uredniške članke, v katerih se bo glasilo, da morata tako Francija kot Nemčija zasledovati politiko, ki bo dovedla do trajnega miru. Trdili bodo, da je imel poslanik Houghton v mislih tako Hindenburga kot Brianda, ko je apeliral na trezno pamet.

Oficijelno se glasi, da ni izvolitev Hindenburga izprememila nemške politike, da obstaja še naprej njena ponudba glede varnostnega dogovora, — da se bo pokorila Dawesovemu načrtu in da bo izvedla versaillesko mirovno pogodbo.

PARIZ, Francija, 6. maja. — Francosko časopisje je posvetilo včeraj dosti svojega prostora komentarjem, ki se tičejo govora poslanika Houghtona v Londonu.

List Temps navaja njegove pripombe glede dela, katero je treba še izvršiti za rekonstrukcijo

Cheeks Luciano se boji osvete.

Znana državna priča v procesu proti bratoma Diamond in drugim se boji krvne osvete. — Noče govoriti nadalje o celi zadevi.

Pod obdolžbo krive prisega je bil včeraj predstavljen policijskemu sodniku Eilsperinu v Brooklynu Nicholas (Cheeks) Luciano ter pridržan brez vsake jamšbine za nadaljnjo zaslišanje. Obdolžba krive prisega je posledica zaprisežene izjave Luciana, v kateri je dne 6. marca razveljavil svoje izpovedi, ki so dovedle do obsodb roparskih morilcev Morrisa in Josepha Diamond ter Johna Farine. Vsi trije so bili pretekli teden usmrčeni v električnem stolu v Sing Singu.

To zapriseženo izjavo so porabili zagovorniki bratov Diamond v svojih neuspelih prizadevanjih, da izposlušajo nov proces. Tudi pri drugem in tretjem procesu proti Anthony Pantanu, ki čaka sedaj na usmrčenje v Sing Singu, je igrala ta zaprisežena izjava veliko ulogo.

Odkar se je Luciano javil policiji, je bil izpostavljen temeljitemu zaslišanju, vendar pa ni bilo mogoče dosti spraviti iz njega. Policija je izjavila, da se jetnik boji, da ga bodo zavratno umorili, če bi povedal vse, kar mu je znano.

Glasi se namreč, da so že pripravljene banditi, ki nameravajo umoriti Luciana, kakorhitro bi podal policiji kakršnekoli informacije, Detektivi, ki imajo opravka s to zadevo, so mnenja, da ni strah Luciana popolnoma neupravičen ter trdijo, da sta dve banditski tolpi pozvali Luciana, "naj trdi jezik za zobmi".

Luciano je rekel včeraj, predno je bil predstavljen sodniku:

— Rajše presedim dolgo zaporno kazen kot da bi govoril.

Nemški parniki se bodo ustavljali v Doveru.

LONDON, Anglija, 6. maja. — Skoro vse nemške ladje, ki bodo plule proti Severni in Južni Ameriki, se bodo zanaprej vstavljale tudi v Doveru.

Dvajset časopisov zatr- tih.

SPOKANE, Wash., 6. maja. — Državni pravdnik Charles Leavy je zatrl v tej državi dvajset listov, ki so objavljali spolska poročila ter slike ponajboljivo oblečenih deklet.

Evrope in njegovo svarilo, da so storile Združene države vse, kar je bilo mogoče.

Govor Houghtona je vzbudil velikansko pozornost med političnimi voditelji, ki hočejo zaslediti znake ameriškega stališča in ameriških namenov glede Francije.

WASHINGTON, D. C., 6. maja. — Govor poslanika Houghtona na Pilgrims banketu v Londonu ne znači nikake izpremembe v naši vladni politiki.

Še vedno bo veljalo pravilo, da se pospešuje posojila v konstruktivne ter odklanja posojila v obojevalne svrhe, a svarilo poslanika Houghtona se smatra kot znak, da se bo odklonitev posojil razširilo v slučaju narodov, ki uporabljajo svoje lastne vire za prevelike vojne priprave ter pokrivajo svoje primankljaje pri javnih izboljšanjih in običajnih vladnih izdatkih s flotiranjem posojil, ki so izven predpisane klasifikacije.

Če je ta razlaga korektna, je imel poslanik Houghton pri tem v mislih Francijo, čeprav je govoril splošno.

Nemčija navdušena za Hindenburga.

Vsa Nemčija se pripravlja na svečano inavguracijo svojega drugega predsednika. — Na dan inavguracije bodo nemške šole zaprte. — Svečana otvoritev nemškega muzeja.

BERLIN, Nemčija, 6. maja. — Dne 12. maja bo Hindenburg zaprisežen kot predsednik nemške republike. Ta cerimonijska bo vršila v rajstjagu.

Takoj nato bo v svečanem sprejemu preveden v državno palačo. V proslavo tega izrednega dogodka bo istega dne otvorjen tudi nemški muzej.

Slavnostni sprejem se bo pometal po Doberitzer Strasse. Špalir bodo tvorile čete, sestojee iz izbranih vojakov.

Novi predsednik bo došel v Berlin že 11. maja. Naslednjega dne zo zaprisega.

Na dan inavguracije bodo šole zaprte, da se bo zamogla tudi ljudskoškolska mladina udeležiti slavnosti.

V Nemčijo je dospelo vsepolno inozemcev, ki hočejo biti priča tega zgodovinskega dogodka.

Nemiri v Lizboni.

LIZBONA, Portugalska, 6. maja. — V portugalskem glavnem mestu so zopet izbruhnili nemiri in po vseh cestah patrolira danes kavalerija. Sempatam padejo streli iz revolverjev, par ljudi je bilo ranjenih in izvršeno je bilo veliko število aretacij.

Nemiri so se pričeli v nedeljo in sicer kot posledica volitev. Včeraj in včeraj ponoči so paradirale ženske po ulicah. Ženskam so sledili moški demonstrantje, ki so sempatam oddali kak strel. Te junške strele so nato aretirale vladne čete. Te čete pričakujejo sedaj ojačeni, da zopet uveljavijo mir in red v glavnem mestu.

Šest gasilcev usmrčenih pri požaru.

ATLANTA, Ga., 6. maja. — Šest gasilcev je bilo danes zjutraj ubitih in štirje nadaljni so bili ranjeni, ko se je porušilo vrhne nadstropje nekega poslopja, v katerem so gasili požar. Može so bili pokopani pod zavoji bombaža, ki so bili nagromadeni v drugem nadstropju.

Zastrupljevalna afera v Chicago.

Sedaj je obdolžena tudi žena dozdevnega morilca z bacili. — Coronerjeva porota jo je označila kot skrivko.

CHICAGO, Ill., 6. maja. — Coronerjeva porota, ki je preiskovala smrt mladega milijonarja, Williama McClintocka je prišla včeraj zvečer do istega zaključka kot velika porota, ki je stavila pod obtožbo umora Williama Shepherd, varuha McClintockovih.

Coronerjeva porota pa je šla dalje. Priporočila je, da se obtož pred veliko poroto tudi Mrs. Shepherd, žena domnevanega zastrupljevalca in sicer kot skrivko pri zločinu. Sodnik Olsen, ki je vodil inkvest, je govoril o Mrs. Shepherd kot "Lady Maebeth" ter rekel:

— Imamo dokaze, da je smrt McClintocka ter najbrž tudi smrt drugih oseb, med temi matere McClintocka in hošnega zdravnika dr. Olsona, posledica zarote, katere se je udeležila tudi Mrs. Shepherd.

Coronerjeva porota je priporočila nadalje, naj se izroči veliki poroti Shepherdu pod obtožbo umora Mrs. McClintock, matere mladega milijonarja in da naj se pridruži kot skrivko njegovo ženo. Porota je našla, da je umrla Mrs. McClintock na zastrupljenju z živim srebrom in da ji je dal ta trup Shepherd.

V slučaju dr. Olsona, hišnega zdravnika ter brata sodnika Olsona, ki vodi inkvest, je podala porota odprt pravorek. Rekla je da ni mogla v tem slučaju ugotoviti vzroka smrti. Dr. Olson je umrl pred tremi, Mrs. McClintock pa pred šestnajstimi leti. V truplu dr. Olsona se ni ugotovilo nikakih sledov strupa, a v truplu matere zastrupljenega milijonarja pa veliko množino živega srebra.

Coronerjeva porota je tudi sozlašala z izvidom velike porote glede Charles Fairmaina, ki je bil stavljen pod obtožbo in ki je baje priznal, da mu je ponudil Shepherd \$100.000 za bacile tifusa, katere naj bi zavžil mladi milijonar.

Glede žene je rekla coronerjeva porota:

— Prepričani smo, da je vedela za dajanje bacilov tifusa, ki so povzročili smrt zamrlega. Pomožni državni pravdnik Meeneely, ki je prisostvoval inkvestu, je rekel, da je izdal zaporno povelje proti Mrs. Shepherd in da bo prijeta še danes. Zagovornik Shepherdovih je označil coronerjev izvid kot "nasilje in zasledovanje".

V pravoreku glede smrti mladega McClintocka se je porota zedinila v eni uri in dvajsetih minutah. Nato se je zopet umaknila in par minut pozneje je objavila pravorek glede smrti matere mladega milijonarja ter dr. Olsona, hišnega zdravnika.

Predno se je pričela porota posvetovati, je sodnik Olson neusmišljeno razkinkal zakonsko dvojico ter rekel:

— Shepherdovi so leta in leta delali v izključnem namenu, da se polaste popolne kontrole nad bogastvom McClintockovih. Njih prizadevanja so se izpolnila s smrtjo mladega McClintocka, potem ko je slednji v oporoki zapustil večji del svojega premoženja Shepherdovim.

Raisuli je baje mrtev.

LONDON, Anglija, 6. maja. — Dopisnik londonskega Timesa je sporočil iz Tangera, da je vstaški voditelj Raisuli pred štirinajstimi dnevi umrl v Adjiru.

VROČI BOJI V MAROKU

80,000 vojakov na dolgi fronti. — Maroške čete utrjujejo svoje pozicije na dvesto milj dolgi črti v gorah. — Topovi, odvzeti Špancem, obstreljujejo pariše čete. — Turisti pa še vedno prihajajo v deželo. — Poglavitno vlogo bodo igrali aeroplani.

Poroča Arno Dosch Fleuret.

PARIZ, Francija, 6. maja. — Naval Abdel Krima na francoski Maroko je dobil v teku zadnjih štiri in dvajsetih ur neizmerno večjo važnost kot pa jo je imel od početka.

Čeprav so njegovi pristaši blokirani pri reki Ouergha, značijo vendar gibanja njegovih čet proti severu, da namerava izgnati iz Maroka Francoze ne slični način kot so bili izgnani Španci.

Rifske čete se tudi koncentrirajo krog Mellile in Cevte, kjer prete krajevna plemena pod vplivom maroškega nacionalizma z izgonom Špancev na oni strani.

Ob skoro dvesto milj dolgi meji v gorah, kjer se nahaja nedoločena demarkacijska črta, ki deli francosko zono od španske, se zbira nova in večja maroška sila. Na francoski strani, v dolini, ki teče proti Ouergha, je več kot 20,000 maroških četašev in višje v gorovju nadaljnih 20,000.

Ker šteje francoska armada v Maroku le 40,000 mož, sta si sili prilično enaki. Francoski vojaki, ki stobe nasproti Rif-Kabilom, pravijo, da so slednji oboroženi s puškami in artilerijo, katero so odvzeli Špancem. Kljub temu pa so Francozi dosedaj porazili četaše še pri vsakem spopadu.

Kolona generala Colombata izvršuje nihalno gibanje od zapada proti iztoku, severno od Ouergha. Včerajšnja akcija je imela za posledico oproščenje bločnih hiš ter novo zmago pri Bibane. Po ostri bitki pri Bibane so zasledovali umikajoče se Marokance preko bločnih hiš. Bogata žitna pokrajina severno od Krima, je bila potom te operacije iztrgana iz rok Marokancev.

Dve drugi manjši koloni maršala Lyautey, ena pod poveljstvom polkovnika Freydenberga, ki prodira severno od Taounata, druga pod poveljstvom polkovnika Combi v pokrajini Kifan, sta sporočili o težkih bojih z izurjenimi četami, a javljali obenem da sta bila uspešni.

Francoska sila, zaposlena s tremi operacijami, obstoji iz osemnajstih bataljonov infanterije, šestih eskadronov kavalerije ter dvanajstih baterij artilerije. Čeprav se najbrž ne bo dosti povečalo število čet, jim bodo dodali tehnično podporo, posebno pa obstreljevalne aeroplane.

Maršal Lyautey pričakuje dolg boj, v katerem

(Nadaljevanje na 3. strani.)

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naupoljila na našnje počte in izplačnje "Poštne čekovalnice".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Naupoljila na našnje počte in izplačnje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljavo, ki presega 500 DINARJEV ali pa DVATISOČ

LIR dovoljujemo po pogodbenosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lir, kadar ni stalna, menja se vsakega 15 dni.

Čeprav je tega vrste menja ni mogoče podati natančno ceno vsakega računa po ceni istega dne, ko nam pride pošiljka denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOGLAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je pošiljati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

88 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" "Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Table with subscription rates: Za celo leta velja list za Ameriko \$7.00, Za New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za pol leta \$3.00, Za tretje leta \$1.50, Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenki nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y. Telephone: Cortlandt 2876.

POČASI SE DANI

Vprašanje, kdo je zakrivil veliko in nesrečno svetovno vojno, je bilo, kakor znano, na "mirovni" konferenci v Versailles enostavno rešeno s tem, da se je lepo naprtilo vso in izkjučno krivdo centralnim velesilam.

Ameriški pregovor pa se glasi: "No question is settled till it is settled right".

To velja tudi glede vprašanja vojne krivde, ki vsled tega še davno ni bilo stavljeno z dnevnega reda in to vprašanje bo predstavljal predmet burnih razprav, dokler ne bo resnično nepristranska komisija temeljito preiskala cele zadeve ter podala svojega pravoreka.

Medtem pa je zanimivo opazovati, koliko svoje prvotne moči je izgubila laž, da so centralne sile, posebno pa Nemčija, zakrivila izbruh svetovne vojne.

Dokumenti, katere je objavila sovjetska vlada, so v veliki meri pripomogli k temu in objavljanja iz nemških arhivov, ki prihajajo sedaj na dnevno luč, pospešujejo v veliki meri delo pojasnitve.

V koliki meri prodira resnica, je razvidno iz članka profesorja Harry Elmer Barnes, profesorja zgodovine na Smith kolegiju. Ta mož je napisal za list "American Mercury" članek, ki je ameriškim jingocjem in sovražnikom vsega, kar je evropskega, skrajno neljub.

Profesor Barnes je že pred več kot enim letom objavil članek glede laži, tikajočih se vojne krivde in v tem svojem članku je navedel krive narode v naslednjem redu, soglasno z velikostjo krivde: Avstrijo, Rusijo, Francijo, Nemčijo in Anglijo.

Od takrat naprej je nadaljeval s svojimi tozadevnimi študijami ter prav posebno temeljito pregledal in premočil ruske, od sovjetske vlade objavljene dokumente. Našel je, da ni bila Avstrija pravzaprav v toliki meri kriva kot je on sam dosedaj domneval. Prišel je do prepričanja, da ni bil sarajevski atentat, kojega žrtve je postal nadvojvoda Fran Ferdinand in ki je zanetil svetovni požar, izvršen brez vednosti srbske vlade.

V sedanjem času je pripravljen naprtili glavno krivdo na izbruh svetovne vojne Poincareju, Sir Edvard Greyju in Rusu Izvoljskiju. Menda se ne moti dosti v tem svojem domnevanju.

Glede vloge, katero je igrala Amerika v svetovni vojni, je objavil naslednje zanimive podrobnosti:

Noben ameriški učenjak se ni dosedaj še pečal s problemom očividne ne-nevtralnosti Amerike pred letom 1917, z vzroki te ne-nevtralnosti in njenimi učinki. Najbrž bi končne našli, da so vzroki vstopa Amerike v svetovno vojno izvanredno zapleteni in da vključujejo naslednje stvari:

Osebnost nagnenja predsednika Wilsona do Angležev-velikanska anglofilija ameriškega poslanika Page; Wilsonov ranjeni ponos, potem ko so bili vpriporjeni nanj napadi radi njegovih slabotnih poskusov ostati nevtralen in končno pritisk ameriških kapitalistov in tvorničarjev.

Resnica koralka. — Pravitelj Francozi. — Nekoč bo zmogala in mogoče celo preje kot pa se je dosedaj splošno domnevalo.

Vprašanje vojne krivde bo rešeno na drugačen način kot si ga žele vsi oni, ki so črpali iz svetovne vojne in svetovne morije največje dobičke, dočim niso bili narodi kot taki deležni ničesar drugega kot smrti, bede in pomanjkanja.

Slavna fraza o boju za demokracijo in prostost se razblinja v nič, v prazen nič. — kot pravi starina Shakespeare.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Dne 5. maja se je poročila v tujakajšnji Borough Hall Miss Ana Marin z Mr. Rudolfom Weibekom. Ana Marinova je dobro znana čitateljcem Glas Naroda po svojih pesmih in spisih.

Novoporočencema želimo obilo sreče!

Chicago, Ill.

Ker je Chicago jako velika vas, je torej zmiraj kaj novega, vešči veselega ali pa žalostnega. Dne 4. maja smo k večnemu počitku sprejeli našo rojakinjo Agnes Spolar. Doma je bila iz Kamnika. V Ameriki je bivala 13 let. Zapuščila soproga Andrewa Spolar, štiri otroke in še nekaj ožjih sorodnikov.

Njen pogreb je kazal, da je bila jako priljubljena med tujakajšnji rojaki. Številni veni in šopki so bili pričja, da je bila spoštovana. Akoravno je nekoliko dežel nadlegoval, se je vseeno nabralo veliko občinstva, da so vzeli slovo od pokojne Agnes.

Bodi ji lahka ameriška zemlja! V nedeljo zvečer so neznani zlikovci napadli Antona Cigoja, našega rojaka in člana društva "Jugoslovan" pred hlevom, kjer imajo konja. Pobili so ga na tla in hoteli oropati, kar pa se jim ni posrečilo. Prišli sta dve ženski in začeli kričati, kolikor sta mogli naškar so zlikovci sbežali. Anton Cigoj, potujoči trgovec s cveticami, je hudo poškodovan po obrazu in glavi. Najbolj žalostno je, da je vsem Slovincem znana. Ona

ČASTNA PREDSEDINCA SKAVTK

Ameriške Girl Scouts so jako ponosne na svojo častno predsednico. To je namreč žena predsednika Coolidge-a. Ob njeni strani sta dve uradnici te jako razširjene ameriške dekliške organizacije.

ker je tudi žena bolna in bo morala biti najbrž operirana. Poročevalec.

Chicago, Ill.

Cenjeno uredništvo Glas Naroda: — Pošiljam vam svoj prvi dopis iz Chicago in odgovor Rev. father Kazimirja Zakrajšku. Ker me je javno napadel na seji, mu tudi jaz javno odgovarjam v vašem listu.

Prvič me je napadel, češ, da dajem svoje otroke v Public school kar pa ni resnica, kar mu lahko lokažem; drugič me je napadel, la jaz pišem v Glas Naroda dopise, kar mu istotako lahko dokazem, da ni resnica.

Da bodo pa članice društva Marije Pomagaj, št. 78, KSKJ vedele, da mi ni nič ležeče na njih urinu in časti, jim povem, da če bi hotela obdržati urad, bi ga lahko, ker se nisem v ničemer prečrčila proti društvenim ali Jednotinim pravilom, ker sem vedno lelovala za društveno korist. — Rev. Kazimir me je spravil ven le z osebnega sovrašstva, kakor vsa tega, ki ne trobi v njegov rog. On ima večjo oblast pri tem društvu, kot ves odbor skupaj. Poživam ga, da prekliča na prihodji seji to, kar je govoril, ker ni bila resnica!

Frances Laurich, članica društva Marije Pomagaj, št. 78, K. S. K. J.

San Francisco, Cal.

Cenjeni g. urednik: — Zopet se oglašam in vas prosim, zdmerite mi malo prostora v našem priljubljenem dnevniku, ki mi je v veliko veselje in razvedrilno, katerega vsak dan težko pričakujem, zlasti vsled lepe povesti, ki je bila nedavno končana. — Pričeki brez gnezda. Glas Naroda vsak dan z veseljem prečitam; zdi se mi zelo dober in koristen list ter ga zato s sem rojakom toplo priporočam. Zadnjič sem poročala, da bo inelo društvo Marije Čistega Spolnjenja veslevo, in sicer 25. aprila. Res smo imeli prav lepo veselico ter se prav lepo zahvaljujemo vsem osemstam tega društva, ker so se ideležile veselice in so tako pridno in marljivo delale, da je bilo veselje. Lapa hvala vsem, ki so v tako obilnem številu posetili našo zabavo ter se veselili z nami pozno v noč. Pa kdo bi hodil domov, ko se ni nikomur mudilo; godba je bila izborna, postrežba točna in manjkalo ni ničesar. Članice so pripravile vsega dovolj, tako da je bil vsak, kdor je bil na tej veselici, vesel in očaran. Kar se tiče osemnajstega amendmanta treba priznati, da so vsi povpraševali, kje da je bara. Odgovor je bil: Come on, ti jo že pokažem, toda žalibog, ker je bila dvorana prenapolnjena, je bilo treba tudi precej časa čakati, predno je prišel človek na vrsto pri bari. Pa je prišel zopet drugi rojak, in je vprašal za Baro. Toda, da bo ste vedeli, kdo je ta bara, naj vam povem, da je to Slovenka Bara, ki je vsem Slovincem znana. Ona

Iz Slovenije.

Samomor.

Dne 15. aprila si je posestnik Ivan Nosan (p. d. Kmetovec) iz Sinovice pri Sodražici, očitno v hipni duševni zmedenosti prerzal z britvijo žile na vrhu. Mati ga je našla mrtvega na postelji v mlaku krvi. Nosan je živel dalje časa v Ameriki. Zapuščila žena in 6 otrok. Bil je sicer dober delavec in obče spoštovan.

V valovih Drave.

20. aprila okrog 3. ure zjutraj je na klic "Na pomoč!" šel posestnik Mozer, ki stanuje v bližini Drave, gledat iz hiše, kdo kliče na pomoč iz vode. Peljal se je s čolnom do srede reke, kjer je našel na plitvem mestu od mraza trepetati gospo M. D. iz Rogaske Slatine, ki je bila že skoro vsa otrpla. Nekateri mariborski listi poročajo, da je padla po nerodnosti na izprehodu v Dravo, drugi pa pišejo, da je skočila v samomorilnem namenu v vodo, pa se zopet postavila na ooge, ko je prišla v sredini na plitvo mesto. Prepeljali so jo v bolnico.

Smrtna kosa.

V Ljubljani so umrli: Marija Lehpaer, žena drž. uradnika, 58 let; Fran Šubie, vojni invalid, 38 let; Ana Vrenk, novorojena hči trgovskega potnika, 8 ur; Stefan Koršič, fiq. kontrole podpreglednik v pok., 51 let; Marija Burgar, rejenska, 2 leti in pol; Mirko Kavčič, uradnik banke "Slavije". — V Celju je umrl v starosti 58 let Ferdinand Wolf, nadučitelj v pok.

Dekan Gnidovec v Žužemberku je iz šolskovzgojnih ozirov suspendiran od poučevanja verouka.

Nesreča.

Te dni je našel stražnik na Šarabontovem dvorišču na Zaloški cesti brezposelnega delavca Antona Severja vsega v krvi in v nezavedni. Na podlagi poizvedb se je ugotovilo, da se je Sever pri stopnjicah Kamnarjeve gostilne spodtaknil ter si skoro prebil lobanjo ob robu mize. Ker je bila poškodba težka, so ponesrečenca prepeljali z resničnim vozom v bolnico.

Peter Zgaga

Pred dobrim mesecem je pisal Hindenburg bivšemu nemškemu kazerju v Doorn:

"V globokem spoštovanju izražam svojo zahvalo Vašemu Veličanstvu, ker se blagovoli tako vztrajno zanimati za politične razmere v domovini. Neizmerno mi je žal, ker Vaše Veličanstvo ne more direktno vplivati na sedanjí razvoj. Vaše Veličanstvo naj sprejme izraze največjega spoštovanja od pokornega služabnika Hindenburga".

Človek, ki je pred enim mesecem zapisal te besede, bo dne 12. maja postal predsednik nemške republike.

Dne 12. maja bo prisegel. S to svojo prisego bo pa tudi prisego prelomil.

Če se bo vdinjal republikli, bo prelomil besedo, ki jo je kazerju zadal, če se bo pa vdinjal kazerju, bo prelomil besedo, ki jo je narodu položil.

Pa naj bo tako ali tako. Kakorhitro bo Hindenburg načelnik republike, bo imelo Njegov Prismuknjeno Veličanstvo v Doornu dosti prilike, da bo lahko direktno vplivalo na sedanjí razvoj nemške države.

Ker od 1. maja pa do trenutka ko to pišem, nisem dobil nobenega iztisa "Edinosti", moram ne hote konstatirati naslednje:

Agitacija za katoliški dnevnik je bila tako uspešna, da pater Koverta niti tednika ne more izdati.

Če je pa kljub temu začel izdati dnevnik, bo poteklo najmanj štirinajst dni med vsako posamezno številko dnevnika.

Pa še nekaj bi opozoril oziroma vprašal Koverta: Kaj je pravzaprav s tistim njegovim romančnan v Rim? Naj vendar že enkrat odrajava.

Iz raznih krajev mi poročajo rojaki, da so posebno nestrpne nekatero Marijine device. Pravijo namreč, da ne morejo več čakati in da bodo šle kar same v Rim brez patra Koverta.

Časopisje poroča o ameriški učiteljici, ki je te dni stopila v pokoj po svojem petdeset let trajajočem poučevanju.

Petdeset let je poučevala otroke. To je žalostno v življenju, da se je ona več naučila od otrok, kot pa otroci od nje.

V mesecu maju je vse jasno in bleščeče. Toda ta jasnost in ta blek nista vedno na mestu.

Naprimer če se pevovodji hlače blešče.

Posebno hlače slovenskih pevovodij v New Yorku imajo to čudno lastnost.

V državi Tennessee je bila pred tremi meseci sprejeta postava, ki prepoveduje učiteljem predavati o razvoju.

To se pravi: tamošnji učitelji morajo dokazovati svojim učencem, da je natančno pred šeststoletí Bog Adama iz blata zgnel, napravil Evo iz Adamovega rebra in da nekoč niso kače sikale, pač pa govorile kot ljudje govore.

Vsak učitelj, ki si bo predznil kaj drugega trdití, bo kaznovan. Včeraj so zaprli učitelja J. T. Scoopsa. Vse kaže, da bo obsojen na daljšo zaporno kazen.

Ljudje, ki so sprejeli tako postavo in jo zagovarjajo, so vsakemu živemu bitju na svetu bolj podobni kot pa pametnemu človeku.

Opice se morajo res sramovati ker jih spravljajo nekateri v zlahoto z ljudmi.

Med največjim bogastvom in največje revščine je pa vseeno naka značilna podobnost.

Oni, ki so najbolj bogati, ne delajo, in oni, ki so najbolj revni, tudi ne.

Nad sedeminšestdeset let so zdravniki predpisovali in priporočali Bordenovo Eagle Mleko materam, ki niso mogle dojeti svojih otrok.

Eagle Mleko je čista, varna in okusna hrana, posebno pripravljena za hranjenje otrok.

Če pošljete ta oglas The Borden Company, Borden Building, New York, vam bodo povedali v vašem jeziku, kako je treba hraniti vašega otroka z Eagle Mlekom.

Dept. 1

Iz Jugoslavije.

Smrtna nesreča na zagrebškem kolodvoru.

Te dni je prišel na zagrebškem glavnem kolodvoru delavec Iv. Pervan pod lokomotivo, ki mu je odrezala desno nogo ter ga nekoliko metrov vlekla s seboj. Pervan je vsled težkih poškodb na licu mesta izdihnil.

Iz avijatične službe.

Narednik Josip Hanjšek, rodom iz Sv. Petra na Medvedjem selu, je imenovan za vojnega pilota. On je takorekoko prvi, ki so prišli iz podfakirske šole k zrakoplovstvu.

Madžarska špijonaža v Vojvodini. V Subotici je policija prišla na sled družbi, ki se je bavila s špijonažo v korist Madžarski. Več oseb, med njimi tudi ženske, so bile aretirane. Glavno vlogo je igral neki oficir madžarske špijonaže v Segedinu, J. Eger, ki ima svojo pisarno v obmejni postaji Kelebia.

Zrakoplovina progja Beograd-Pariz.

Bivši šef francoske vojne avijatične, ravnatelj letalne družbe "Franco-Romaine" general Duval je došel v Beograd ter je takoj po svojem prihodu iz Bukarešte posetil zunanega ministra dr. Ninčiča v zadevi vzpostavitve zrakoplovne progje Beograd-Pariz.

Italijanski konzulat v Šibeniku. Za italijanskega konzula v Šibeniku je imenovan G. Barbarich, sin italijanskega generala Barbaricha, ki je sodeloval pri pogajanjih med Jugoslavijo in Italijo.

Brezplačno zdravljenje državnih uradnikov.

Ministrstvo za narodno zdravje je ponovno izdalo odlok, da morajo vse privatne in samoupravne bolnice, ki uživajo državno subvencijo, sprejemati brezplačno na zdravljenjej obolele državne uradnike.

Odlok se je ponovno izdal radi tega, ker se nekatere samoupravne bolnice odklanjale brezplačno

Advertisement for 'KOTICEK OTROŠKO ZDRAVJE' (Eagle Brand Milk) with text 'OSKRBA MATERINŠTA in OTROŠKEGA ZDRAVJA' and an illustration of a baby.

ČLANEK 123

ZAPRTJE.

Med vsemi manjšimi boleznimi otroške dobe jih je le malo, ki bi povzročale toliko situosti in katere je v gotovih slučajih tako težko popraviti kot je zaprtje ali konstipacija. Preveč prostora bi zavzelo, če bi vam hoteli navesti vzroke, kojih posledica je zaprtje. Zadostuje reči, da je v skoro vseh slučajih način, kako se pripraviti hrano, direktni vzrok te težkoče. Primerna ureditev hrane, ki se bo prilagala vsem zahtevam otroka, bo ponavadi uspešna. Razven na nasvet zdravnika je nespametno poslužiti se medicini da se odpravi zaprtje pri otrocih.

V odpravo tega boleznega stanja pripravljamo do petega meseca vodo ovsjega zdroba mesto kuhane vode pri pripravi jedil za otroka. Po petem mesecu dodajte k jedilom "jelly" ovsnega zdroba ter sadne soke, posebno pa sok oranž. Tekom drugega leta daste lahko zdrobljena pečena jabolka ali pa zdrobljene slive.

Najbolj važno pa je vezbanje otroka z ozirom na redne ure, tekem katerih mora iti na stran. Po zajutreku je najboljši čas za to in ko postane otrok starejši, se mu ne sme dovoliti nobenega dela ali igranja, ki bi se vmešavalo v to važno posel. Najmanjkega otroka je lahko naučiti sestiti na "kaliljico" in če ga posedate nanjo ob gotovi uri vsaki dan, se bo kmalu privadil, kar je bistvenega pomena ter neohodno potrebno za splošno zdravje.

Odvajalnih sredstev ni treba splošno uporabljati. Če se jih uporablja pogosto, izgube mišice v črevesju svojo moč ter ohlapje. Idearno postopanje obstaja v tem, do se navadi drobovje k rednemu izpolnjevanju dolžnosti.

Prvo leto vašega deteta je najbolj važno. Njegov uspeh v življenju je odvisen od hrane, katero dobiva tekem teh dvanajstih mesecev. Hrana, ki bo napravila močne kosti ter trdne noge, mora biti zdrava redilna ter ob istem času lahko prebavljiva. Če ne morete dojeti svojega deteta, naj bo Bordenovo Eagle mleko vaš prva misel. Že več kot šestdeset let so se zanašale matere nanj. Eagle Brand mleko priporočajo ter predpisujejo zdravniki, ker je čisto, varno, dobro pripravljeno ter lahko prebavljeno.

Prečitajte te članke vsak teden skrbno ter jih prihranite za bodočo uporabo.

zdravljenje drž. uradnikov, češ, da take bolnice niso državne institucije.

Kraljeva dvojica v Bosni.

Kralj je s svojim spremlstvom zapustil Topolo ter v avtomobilu preko Čučka in Vardiša odptoval v Sarajevo. V Sarajevo je prispele tudi kraljica Marija, ki je iz Bukarešte potovala z vlakom, direktno v bosensko metropolo. V Sarajevo je odpotoval vojni minister general Trifunović s šefom kabineta polkovnikom Andjelkovičem, ki se pridruži kraljevemu spremlstvu.

Požar uničil mesto.

V mestecu Riki v ljublnskem okrožju na Poljskem je izbruhnil požar, ki ga je popolnoma uničil. Zgorelo je kakih 300 hiš, večinoma lesene. Zgorela je tudi židovska sinagoga. Ogenj je nastal iz neoprevidnosti. Neki peletni deček se je igral z vžgalicami.

NEMČIJA STREMI PO KOLONIJAH

Zadnji čas, ko se toliko piše o garancijskem paktu in stoji Nemčija v ospredju zanimanja, se nekako pušča v nemar ena stran nemških rastavracijskih teženj, to je stremenje po zopetni pridobitvi kolonij.

To stremenje je v Nemčiji splošno in se kaže na različne načine. Ustanavljajo se organizacije, prireajo predavanja, izdajajo publikacije, prirejuje razstave. Pred nedavnim je o priliki otvoritve kolonijalne razstave v Berlinu vojvoda Adolf Friderik Mecklenburški izjavil pred predstavniki vseh ministrstev, da Nemčija še vedno upa, da si pridobi zopet svoje kolonije. Berlinški župan pa je šel ob tej priliki še dalje, rekoč, da je Nemčiji sila vzela prekomorsko posest, toda pravno ji ta pripada še vedno. Te misli izkajajo v praksi na ta način, da so pričeli prirejevati v Berlin kolonijalne razstave, na katerih se kažejo vsi rezultati in uspehi nekdanjega nemškega kolonijalnega udejstvovanja.

Za leta 1920. so se pričele ustanavljati družbe, ki imajo namen propagirati težnjo po zopetni pridobitvi kolonij, sprva med zastopniki kapitala in trgovskih družb, ki so bile aktivno zainteresovane v kolonijah. V l. 1923. in 1924. se je ta propaganda prenesla v širšo javnost.

A še več. Versko misijonsko družbo so obnovile svojo delavnost. V l. 1922. so brodarne družbe obnovile svojo službo na afriških obalah. Kolonijalna trgovina se obnavlja tudi v vzhodni Aziji. Nemčija je mogla na ta način zopet pričeti z živahnim prekomorsko trgovino. Par številk v dokaz: v francoski zapadni Afriki je šel v dobri 1909. do 1913. — 13 odst. eksporta proti Nemčiji. Po vojni, l. 1920. je šla samo neznatna množina 0,18 odst. v Nemčijo. l. 1921. 1,46 odst., l. 1922. — 4,38 odst., l. 1923. — je 8,40 odst. tedaj dve tretjini predvojnega množine.

So tudi konkretni poskusi, pridobiti si znova politično kolonijalno gospodarstvo. V sled svojih izredno dobrih zvez bi si bil že imenoval vojvoda Mecklenburški skoro že pridobil dovoljenje od Holandske, da se osnuje posebna družba, ki bi dobila pravico eksploatirati del severne Nove Gvineje ter imela skoro značaj države v državi; holandska zbornica je vendarle preprečila ta načrt. Trdi se, da so pozneje poskušali nekaj sličnega o portugalskih afriških kolonijah s tem, da so hoteli Anglijo pridobiti za obnovu pogodbe o razdelitvi teh kolonij v angleško in nemško interesno sfero. Osobite je značilno sledenje: Ko so Angličji silili Nemčijo, naj prosijo za vstop v Zvezo narodov, so nemški ministri odgovorili: "Zagovorite nam, da se nam bodo izročili mandati za kolonije." Izjavili so, da bi bili zadovoljni, ako se jim dovolijo privilegirane družbe (compagnies a charte). Pogajanja o garancijskem paktu so se baje gibala tudi okrog teh zahtev; trdi se, da so bile na razgovoru portugalske kolonije.

Uvidevajoč, da bo Nemčija po vstopu v Zvezo narodov nedvomno skušala priboriti si mandat nad tako kolonijo, opozarjajo v Franciji, da ne bo Berlin stremel po bivši nemški Vzhodni Afriki, ki jo ima Anglija, niti po Nemški Jugozapadni Afriki, ki jo ima južnoafriški dominijon, niti po pacifiških kolonijah, marveč haš po Togu in Kamerunu, ki sta sedaj francoska, ter po portugalski Afriki. To pa jim bo šele baza za nadaljnje aspiracije.

V bližnji bodočnosti bo potemtakem še čisto aktualno kolonijalno vprašanje.

Smrtna obsodba nemškega krvnika v Belgiji.

Vojno sodišče province Brabant v Belgiji je obsodilo nemškega orožniškega stotnika Kargeja in kontaminacij na smrt, ker je dal 20. avgusta 1914. pri zavzetju Antverpene ustreliti 155 civilcev.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna 1.—
 Marija Varhinja:
 v platno vezano 70
 v usnje vezano 1.50
 v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
 v platno vezano 70
 v fino platno vezano 1.10
 v usnje vezano 1.50
 v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:
 v platno vezano 80
 v usnje vezano 1.05
 v fino usnje vezano 1.80

Sveta Ura:
 fino v platno vezano, z debelimi črkami 90
 v usnje vezano 1.60

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:
 v barvaste platno vezano 30
 Child's Prayerbook:
 v belo kost vezano 1.10

Key of Heaven:
 v usnje vezano 70
 Key of Heaven:
 v najfinejšo usnje vezano 1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:
 v fino usnje vezano 1.50
 Catholic Pocket Manual:
 v fino usnje vezano 1.30
 Ave Maria:
 v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern) 5.00
 Angelska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže 10
 Dva sestavljena pesla: četvorka in beseda spisano in narisano 35
 Domači živinozdravnik 1.25
 Govedoreja 75

Higiena Somatologie, pouk kako se ohrani zdravje, t. v. 1.50
 Jugoslavija, Melik 1 zvezek 1.50
 2. zvezek 1—2 snopič 1.80
 Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano 1.00

Kako se postane ameriški državljan
 Knjiga o dostojnem vedenju 50
 Katakizem (veliki) 40
 Mlekarstvo s črticami za živinorejce 75
 Nemško angleški tolmač 60
 Največji spisovnik ljubavnih pisem 80
 Nauk pomagati živini 80
 Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00

Naša zdravila 50
 Nemško slovenski besednjak Wolf-Cigale, 2 knjigi trd. vez. 7.00
 Nemščina brez učitelja — 1. del 30
 2. del 30

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Pravila za oliko 65
 Postrežba bolnikom 25
 Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
 Praktični računar ali hitri računar 75
 Praktični sadjar trd. vez. 3.00
 Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk 35
 Sačno vino 50
 Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
 Slovenska slovnica za srednje šole, (Breznik) 1.—

Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
 Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50
 Slovenska narodna mladina 1.—
 Spretna kuharica (trdo vezana) 1.45
 Umni čebelar 1.—
 Umni kmetovalec ali splošni pouk, kako obdelovati in izboljšati polje 30
 Vošilna knjižica 50
 Veliki slovenski spisovnik rarnih pisem, Trdo vezano 1.80
 Veliki Vsevedež 80
 Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
 Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
 Zgodovina slovenskega naroda (Gruden) 6 zvezkov 2.50
 Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek 45
 2. zvezek 1. in 2. snopič 70

Bilke (Marija Kmetova) 25
 Cankarjeva dela:

Grešnik Lenard t. v. 90
 Hlapec Jernej 70
 Moje življenje t. v. 90
 Moje življenje broširano 70

Podobe iz sanj t. v. 1.—
 broširano 75
 Romantične duše trda vez 90
 Zbornik trd. v. 1.20
 Mimo življenja t. v. 1.—
 broširano 80

Cyklamen (Kersnik) t. v. 1.—
 Čvetke 25
 Črni panter 85
 Čiganova osveta 35
 Čas je zlato 30
 Čvetina Bovogradska 50
 Čarovnica starega gradu 25
 Četrtek t. v. 90

Dekle Eliza t. v. 60
 Doleneč, izbrani spisi 60
 Doli z orožjem 50
 Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) 60
 Dolga roka 60
 Devica Orleanska 50
 Duhovni boj 50

Dedek je pravil. Marinka in škraltežki 40
 Erjavčevi zbrani spisi tdr. v. 1.75
 Elizabeta 35
 Fabijola ali cerkev v Katakombah 45
 Fran Baron Trenk 35
 Farovska kuharica trd. v. 1.—
 Farovska kuharica broš. 75
 Filozofska zgodba 80
 Fra Diavolo 50
 Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
 Godčevski katekizem 25
 Golem, roman 70

Gadžejno, povest iz dni trpljenja in nad, trda vez. 75
 Gusarji 90
 Hči papeža 1.25
 Hadži Murat, trda vez. 80
 Hedvika 35
 Helena (Kmetova) 40
 Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano 80
 Iz dobe punta in bojov 50
 Iz modernega sveta, trda vez. 1.40
 Jutri (Strug) trd. v. 75

Jurčičevi spisi:
 Sosedov sin, broš. 40
 1. zvezek; Narodne pravljice in pripovedke — Spomin na deda — Jurij Kozjak — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen — Dva prijatelja, trda vez 1.20
 4. zvezek; Cvjet in sad — Hči mestnega sodnika — Kozlovska sodba v Višnji gori — Dva brata tr. v. 1.20
 5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetškega cesarja — Med dvema stoloma trd. v. 1.—
 6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. broširano 75

Karmen, trdo vez. 40
 broširano 30
 Krivec, roman, trd. vez. 75
 Kralj zlate reke ali Črna brada 45
 Kraljica mučenica, trd. vez. 80
 Kazaki, povest iz Ruskega 70
 Kraljevi vitez (Zevacco) vez. 1.00
 Kraljevič in berač 25
 Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman 40
 Lucifer 1.50
 Ludovika Beozija 25
 Ljubice Habsburžanov 40

Škerčičevi zbrani spisi:
 Akropolis in piramide 30
 Balade in romance trd. vez. 1.25
 broš. 80
 Četrta zbornik trd. v. 1.—
 broš. 80
 Jadranski biseri 80
 Junaki 80
 Mučeniki 80
 Peti zbornik trd. v. 1.10
 broš. 90
 Primož Trubar trd. v. 1.—
 Nove poezije 80

Levstikov zbrani spisi:
 1. zv. Psalmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač 70
 2. zv. Otročje igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in puščice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokospis — Tolmač 70
 3. zv. Povesti in potopisi 70
 4. zv. Kritike in znanstvene razprave 70
 5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju 70
 Zbrani spisi trd. vez. 90
 Poezije trd. vez. 90

Ljudska knjižnica:
 1. in 2. zvez. Znamenje štirih trd. vezana 1.80
 2. zv. Darovana, Kmetovska 40

povest 50
 3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi 50
 4. zv. Malo življenje 65
 5. zv. Zadnja kmečka vojska 75
 7. zv. Prihajaj 60
 9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) 60
 10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) 60
 11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčelj) 60
 12. zv. Iz dnevnika malega porednenaža, trdo vezano 60
 14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenčelj) 60
 15. zv. Juan Miseria, Povest iz španskega življenja 60
 16. zv. Ne v Ameriko. Po resničkih dogodkih 60

Milčinskijevi spisi:
 Igračke, trda vez. 1.—
 Muhoborci, trd. v. 1.—
 Pravljice, trda vez. 90
 Tolvaj Mataj, trd. v. 90

Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti Trdo vezano 1.00
 Malo življenje 65
 Mlada ljubezen, trd. v. 1.75
 Mimo ciljev, tr. vez. 60
 Mladih zanikarjev lastni životopis 75
 Mrtvo mesto 70
 Mrtvi Gostač 35
 Materina žrtev 80
 Musolino 40
 Mali Klatež 70
 Mesija 30
 Mirko Postenjakovič 30

Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško) 1.—
 Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
 Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino 25
 Notarjev nos, humoreska 35
 Narod ki izmira 40
 Naša Ančka 35
 Naša vas, I. del, 14 povesti 90
 Naša Vas, II. del, 9 pov. 90
 Nova Erotika, trd. vez. 70
 Naša leta, trda vez. 80
 Naša leta, broširano 60
 Na Indijskih otokih 50
 Naseljenci 30
 Novela in črtice 90
 Na Prerji 30
 Nihilist 40

Narodne pripovedke za mladino:
 3. zvezek 35
 4. zvezek 40

Na krvavi poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50

Narodna biblioteka:
 Svitoslav 35
 Spisje 35
 Krvna osveta 35
 General Lavdon 70
 Napoleon I. 1.—
 Babica 1.20
 V gorskem zakotju 35
 Za kruhom 35
 Z ongjem in mečem 3.—
 Grška Mitologija, 2 knjigi 1.40
 Kranjske čebelice, poezije 35
 Obiski. (Cankar). Trdo vezano 1.40
 Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25
 Ogenj tr. v. 1.30
 Ob tihih večerih, trda vez. 90
 Padajoče zvezde tr. v. 90
 Plat, zvona trd. vez. 90
 Petelinov Janez vez. 1.—
 broš. 90

Pesmi v prozi, trdo vez. 70
 Prigodbe čebelice Maje trda vez. 1.00
 Pabirki in Roža (Albrecht) 25
 Pastir in zanka, Kriminalni roman 35
 Pariški zlatar 35
 Pingvinski otok tr. v. 90
 Povest o 7. obešenih t. v. 90
 Po strani klobuk 90
 Pod svobodnim solncem 2 knjigi tr. vez. 2.50
 Plebanuš Joanes tr. vez. 1.—
 Pod krivo jelko, Povest iz časov Rokovnjatev na Kranjskem 50
 Poslednji Mehikanec 30
 Pravljice H. Majar 30
 Povesti, Berač s stopnjico pri sv. Roku 35
 Požigalec 25
 Prapračanove zgodbe 25
 Patria, povesti iz irske junaške dobe 30
 Predtržani, Prešerna in drugi svetniki v gramofonu 35
 Pet tednov v zrakovlopu. Trd. vez. 1.50
 Pol litra vipavca 30
 Ptice selivke, trda vez. 75
 Pivovarna dama (Puškin) 30
 Pred nevihto 35
 Pravljice in pripovedke za mladino. Izvezek 40
 2. zvezek 40
 Pegan in Lambergar 70
 Bahji, trda vez 75
 Rastoji mesec (Tagore) t. vez 60
 Razkrinkani Habsburžani (Larsh) 35
 Revolucija na Portugalskem 30
 Rinaldo Rinaldini 50
 Slovenski šaljšvec 40
 Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti 50
 Šumski travnik 30
 Šumski travnik 30

Sanjska knjiga Arabeska 1.50
 Sanjska knjiga, nova velika 90
 Sanjska knjiga, srednja 35
 Spake, humoreske, trda vez 90
 Strahote vojne 50
 Stezosledec 30
 Sveta noč, zanimive pripovedke 30
 Strup iz Judeje 75
 Simon Jenko zbrani spisi 90
 Sosedje tr. v. 60
 Svetobor 50
 Stritarjeva Anthologija trda vez 90
 Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
 Svitanje (Govekar), vez. 1.20
 Šopek, samotarke (Komanova) vez. 50
 Sin medvedjega lovca, Fotopisni roman 80
 Sveta Notburga 35
 Sredozimci, Sorosa Jerica (Bohnije) 30

Ivan Pregelj: Plebanus Joannes.

(Nadaljevanje.)

— Nisem vas spoznal, — se je opravičeval vikar.

— Molči in ne taji, — je hotel imeti svoj veseli doživljaj gospod Jurij Štampa, bivši tolminski "capitanus" in sedanji deželski komisar. — Dva glavarja pa enega komisarja si vzel na en merek. Vi vas, floreas!

Obesil se je vikarju pod roko in je hitel:

— Tikaj me! Saj sva že pila štopaj in vesel bodi, ker sem dedoval. Pa ne taji, da si me nalašč pozdravil izpred oltarja, prav tako, kakor si Eckha oponašal, haha!

— Saj ga nisem, — je odvrnil vikar presenečeno.

— Da ga nisi? Smrt pijem, da si ga!

— To je potem hudič maličil iz moje besede, — je rekel resno vikar.

Jurij Štampa se je smejal.

— Hudič ali Bog. Nisem bogoslovec. A oponašal si ga, kakor zrcalo neobrti lice. In te je tudi umel, saj je strigel z brki in sršenil. Hahaha! Zamera bo! Pa se ne boj, ga bom že jaz pogovoril, laneknehta, da bo šalo razumel.

Obrisal si je potno tolsto lice, pridržal vikarja in rekel:

— Zdaj pa čuj! Tvoj gost bohi ta dan in to noč.

— Všeč mi je, — je prikimal vikar.

— Ne hvali dneva pred nočjo, — je odvrnil Štampa. — Povej mi prvo, ali nimaš praznega kurnika?

— Ne.

— Porro tractatur. Celo pleče?

— Je.

— Bovškega sira?

— Tudi!

— Pa vina?

— Dve vedri za goste!

— Dovolj bo, — se je šaljivo oddahnil Juri ter vprašal:

— Kdo pa kuha? Še vedno Magdalena?

— Še vedno.

— Aristotelice philosopharis.

Vikar se je nasmejal:

— Kakšen vesel rod ste vi Štam-povi.

— Radi jemo dobro in pijemo, — je godrnjal vedro Jurij, — bab ne maramo in neumni tudi nismo, čeprav dedujemo. Hej! Hočeš, da zavriš kakor? Znam kakor bazilisk na Kozlovem vrhu.

— Smili se mi Jeriho pred nam, — je odvrnil veselo vikar in njegov pogled je objel s toplo ljubeznijo tolminsko gnezdo in črni Kozlov rob za njim in planino na Mrzlem vrhu za Kozlovim robom in Peči sijajne za Mrzlim vrhom in nebo nad Peči, sočno nebo in vedro, kakor da se je večno smejala in se vekomaj smeje, smeje, smeje. . . .

V.

Jurij Štampa je stopil hrupen v kuhinjo k Magdalena. Zdravi obraz se mu je svetil v dobrodružnosti. Mož je klical:

— Kirjelejsom, Magdalena! Res je, še živis. Pa od kaj si to tolstič vzela nase, ti nesrečno dekle! — Kam je šla tvoja dekliska vitkost, tvoj obrazek, tvoje lice, ki sem te vanj ščipal, kadar ni bilo brata? Hahaha. Kaj te bo sram. Nič preveč ni bilo. Hej, boš pokazala, če še kaj znaš! Veš, mladi zarod ni za kuhlo. Poslušaj! Ali imaš kaj natopljenega masla?

— Tri funte, gospod.

— Stopi gž, da bo za maselnik. Pa presoliti ne smeš.

— Ne bom.

— Potrudi se, — je menil Štampa pokroviteljsko. — Velik gospod sem, pa še dedoval sem, hudičev veliko sveta sem dobil na Kobariškem. Same meje je za dva očenaša. Le poslušaj: od Krajvega griča na Kal, od Kala na Lastovčič, od Lastovčiča na Beli potok, od Belega potoka do Velikega kamena, kjer so trije križi vsčkani in od Velikega kamena na Podolnico, s Podolnice do Studenca romaric. . . . Zdaj vsč!

— Vse, gospod.

— Jaz ne, — se je zasmel mož in odšel z vikarjem v sobo vesel svojega novega dovtipa.

— Mejo Tolminec in Čedajec sem ji našel, pa je vse verjela.

Vikar mu je prikimal. Oni je vprašal:

— Ali se še pravdajo zanjo?

— Še, — je odgovoril vikar.

— In se še bodo, se je smejal Štampa. — Ložani in Sedlani. Pa jaz se ne bom. Moj svet leži, hvala Bogu, tostran.

Važno si je vihal košate brke in izpulil siv las.

— Odkdaj sem siv! — se je začudil.

Vikarju je šinilo skozi glavo: — Še v tem je podoben bratu, da ne sme pomisliti na starost in smrt.

— Ko pa je zopet pogledal v vesele gostove oči, je zaključil drugače: — Kaj še! Ničemurnega bi se rad delal. Pa mene ne boš presu-pil. Mar ti je, kakšen si, saj ne mara za babe!

V pogovoru jima je minila ura. Tedaj je prišla Magdalena pogri-njat. Ž njo je vstopil Peter.

— Studiosus almae Antenoritarum, — je dejal vikar. — Hej, — je vzkliknil Štampa, — socius mi-hi! Collegium je popoln. Gospod duhovni oče, začnimo! Venite apotemus!

Potem ko je bil Jurij Štampa udobno legel v lesenem naslonjaku nazaj, je mežikal nagajivo v vikarja in začel nosljati, kakor da se drami:

— Ulpianus, libro primo de justitia et jure: est jus appellatum a justitia. . . .

Poredno je osvrknil s pogledom dijaka, ki je bil povsili glavo v žalostni slutnji, da mu je veseli gos-pod nevaren. Kratka tišina se je odprla v strašno globel, nad katero je utripalo nemirno dijakovo srce. Hipoma je vprašal Štampa:

— Quales sunt fontes juris non scripti?

— Mladenci se je glupo nasmehnil:

— Ali po Cepoliju?

— Quales sunt fontes juris non scripti? — je ponovil s hladno in strogo počasnostjo Štampa.

— Sunt septem, — je odgovoril dijak in pogledal proseče na izprašujočega. Štampa je mižal in zanosljal:

— Dunque?

Vikar je zakašljal, dijak se je stresel, kakor prestražen.

— Traditio. . . consuetudo, — je začel Štampa.

— Traditio. . . consuetudo, — je ponovil dijak.

— Usus forensis.

— Usus forensis.

— Auctoritas peritorum. —

— Auctoritas peritorum. —

Kratek molk je legel ob omizje. Štampa se je zasmel:

— To vem jaz. Ostalo ve Cepo-li. Pa jaz ga ne bom bral.

Vikar je presenečen zardel. Kro-teč se, je rekel ostro:

— Pojdi in sram te bodi!

Dijak Peter je vstal. Omahnil je k vratom. Za vrati je zaihtel od sramu in žalosti. . . .

— Kaj je ta Cepoli? — je vprašal hrupavo vikar.

— Pokrivalo za nevednost v njegovih ustih, — se je zasmel Štampa. — Pa to je še vedno boljše, kakor če bi moža res poznal.

Vikar je stmel nemo predse v beli prt. Štampa pa je pravil:

— Rekli so mu "alde practicus". Zares alde praktikus je bil in navaden slepar. Vso postavo je zmedel, da je ena sama zmeta, liber terribilis vse pravice in pa-meti.

— Kako je to mogoče? — je vprašal vikar svobodnejši.

— Boš že še doživel, — je vzkliknil Štampa, — in če ti ne, bo do Ložani in Sedlani, Čedad in Tolmin, ko bo šla pravda iz očeta v vnuka, iz roda v rod.

Nato je dvignil slovesno roko in dejal zanosno:

— Kadar boš slišal, da kdo be-redo zavija, mu reci Cepoli, raz-umeš, Belecuh vse pravice.

— Cepoli, — je ponovil trpkó in zamišljeno vikar.

— S fantom pa ne bodi pre-strog, — je menil Štampa, — pa ne zameri, da sem ti odprl oči, zdaj veš, koliko zna —

— Nič, — je odrezal vikar.

— Mladost, — je zazdehal Štampa in utihnil. Ko je vikar pogledal nanj, je videl, da je bil zadremal. Zato je tiho vstal in šel iz sobe. . . .

— Sedel je v "sobi sveta" za mi-zo in brojil. In vsota izdatkov za Petra je bila tolika kakor kupna cena za hišo, vrtič, molzno kravo in še za vedro vipaveč povrhu.

— Vedro vina bi bil popil za poroko in pri prvem krstu, — si je mislil vikar, — hiši bi bil prididal stog, molzna krava bi se bila mladiča. Tako pa je zapravil štiri leta, nima hiše, ne vrta, ne krave in ne kaplje vipaveč. Pre-kleti človek!

Zamislil se je v žalostno razmer-je svojega lahkomišljenega so-rodnika, in kri mu je znova vre-la:

— Glej, tega Štampo! Nič ga nise podpirali, ni imel ne reda ne sveta, pa je zdelal šole in ima službo kakor grof in še deduje in nekaj ve. Ta pa vzameš člove-ka, ga od otroških let sam učiš, je za bukve rojen, pa se zavže. Če bi se smel zavreči, saj se ne bi, zato ker je le ta pot zanj, gre v kvaro. Hudičev je to delo!

Vikar je vrzel račune od sebe, šel v kuhinjo in naročil, naj mu pokličejo Petra. Katica ga je is-kala, pa ga ni našla.

— Da se me vsaj še boji, — se je vikar nekoliko umiril.

Štampa je prenočil pri vikarju. Drugi dan, v ponedeljek, je obiš-kal glavarja Bonaventuro in se vrnil k južni, katero je bil naročil za enajsto uro, da bi mogel je za dne do Kobarida. Hrupen je navalil pred vikarja:

— Jancz, hudič ga vzemi! — Lanekneht je res nevoljen nate. Komaj za spoznanje sem ga po-govoril, Norčav si bil. Popravi! Imaš priliko. Volčanski mu na-gaja. Interdikt je dal nabiti po Čedajcih na vrata pri svetem Dani-jelu. Stopi v grad, pa povej, kakor je prav, kakor je oni pisal in si mi kazal: pò nepotrebi vi-litijo orožje interdiktla le v svoje telesne koristi.

Vikar je odvrnil mirno, skoraj nevoljno:

— Mar so mi lanekneht, Čedaj-ci in Volčan?

— Kakor veš, — je dejal Štam-pa in začel obedovati.

Matevžek mu je osedlal med tem konja, Magdalena mu je na-polnila potno čutaro z vinom. Ko se je poslavljaj, je stisnil Mag-dalena zlat beneški dukat v roko. Katrio je hotel uščiipniti v lice in Matevžku je dal že s konja do-ber svet:

— Zgodaj legaj in zgodaj vsta-jaj. Pretegniti se ti pri delu pa tudi ni treba. In če boš kdaj že no imel, ji povej, da si poznal Štampovega gospoda niz Modrej-ce. Lepo v miru živita in ne pre-tpajaj je!

(Dalje prihodnjič.)

SPOMENIK ZMAGI

Newyorskij kipar, Agustus Lukemen izdelje kip, ki se bo imenoval "Zmaga" ter bo postavljen v Pittsfield, Mass.

Navodila mladim zakoncem.

Dunaski odvetnik dr. Emil Hofmannstal je izdal knjigo pod naslovom "Prirodopis zakonskih ločitev," v kateri se peča s problemi zakonskega življenja, z njegovimi težkočami in napakami. Iz njegovih izvajanj povzemamo glavne misli, ker priča ta knjiga o globokem avtorjevem pojmovanju sedanjega zakonskega življenja in vseh njegovih slabih strani.

Zakonska zveza — pravi avtor — če je res prava zakonska zveza, mora temeljiti na štirih čimteljih. To je telesna, duševna kulturna in socijalna harmonija. Zakon zahteva razliko, toda v tej razliki mora biti kal sorodnosti. Gre v prvi vrsti za spolno sorodnost, pri kateri mora nastati sinjeza, ki je več nego oba poedina dela zase. Če je ta proces postopnega telesnega in duševnega zblizevanja, iz katerega mora nastati popolna harmonija v zakonu, končan je tudi konec ljubezni, da se po mladostnem raznuhu in zanosu ohladi. Često se ohlaja polagoma, večinoma pa pojema hitreje, nego življenje. Ta proces je seveda odvisen od medsebojnega spoštovanja in intenzivnosti, s katero se zakonca prilagodita skupnemu življenju. Uživati ljubezen v mladih porečjih pomenja štediti z ljubeznijo in skrbeti, da se pre-zgodaj ne ohladi. Zato so zakoni iz ljubezni v presenetljivo številnih primerih nesrečni, kar je že od ne-kdaj ljudem nerazumljivo. Vzrok, da se konča tak zakon z domačimi prepriji in ločitvijo, je v tem, da za konec ne znata racionalno gospodariti z ljubeznijo. Tudi v ljubez-ni je treba poznati meje.

Zakon ni nikoli kratkotrajen, če sta možki in ženski spoznala, da harmonirata in da sta sposobna za skupno življenje, pač pa je sojena zakonu kratka doba, če si oboja mislita, da bi mogla dobro har-monirati. Misel o zakonski zvezi se pojavi pri mladih ljudeh večinoma takoj, ko se seznanijo, dočim bi se morala pojaviti šele nazad-nje. Možki in ženska bi se ne sme-la zblizevati z mislijo o zakonu in z željo, da se čim prej vzameta, nego bi se morala poročiti, ko sta se predhodno že temeljito spoznala; šele potem, ko spoznata, da druga-če sploh ne moreta in ne smeta storiti.

Več sporov nastane v zakonu vsled razlike v temperamentu, ka-kor pa vsled razlike v značaju. Eden obeh zakoncev živi in ljubi hitreje in če potegne drugega za se-boj, poškodeje organični razvoj ljubezni, kakor da je s silo odprl popek. Posledice se pokažejo čisto šele čez več let. Ali pa se pripeti, da zbudi razuzdanost enega zakon-ca v drugem stud in odpor.

Notranja obremenitev, ki jo mo-ra vsak zakon prenašati, je tako velika, da nobena vez tega ne pre-nesa. Vez čustvenosti popusti ali pa se pretirga, vez družabnega ali katerega drugega stališča izgubi svojo čar. V srečnih zakonih zakon-

ca med seboj nista zvezana, tem-več zrastle takorekto v eno celo-to. To je čudovita rastlina, ki pa se ne more izogniti usodi dr. rastlin. Tudi ona ovne. Vsak zakonec mora gledati na to, da ima pole svojih interesov izven zakona, da lahko prinese svojemu drugu vedno kaj novega bodisi iz knjig, od prijatelja, iz službe ali spreho-da. Ne pozabi nikoli na vpliv spre-hoda ali potovanja, na kateri sre-ča mož ali žena druge ter jih pri-mera s svojo zakonsko polovico. Kdor se boji, da bi utegnil ženo zapeljati kdo drugi, kdor ima vzrok, da se tega boji, ne živi v sre-čnem zakonu. Obojestransko zan-panje, obojestranska svoboda, to so glavni stebri srečnega zakona. Samo v primitivnih razmerah je lahko ena oseba drugi vse na sve-tu. Kdor se drži tega napačnega naziranja, obsoja drugega ali pa njegovo ljubezen do samega sebe na smrt.

Zakonske zveze so bolj občutlji-ve za bodljaje z iglami, nego za rane. Koža, ki jo neprestano vzne-mirjajo igle, čuti kot rano to, kar bi sicer čutila samo kot dotik in ne prenese rane, ki bi ji bila v dru-gačnih razmerah malenkost. Iz te-ga pa nastane domneva, da je do-tična rana vzrok neznosne boleči-ne, dočim je samo nagib, nikoli pa ne vzrok. Zato so motivi ki jih mora sodišče upoštevati pri ločit-vi zakona, večinoma iz trte izviti.

Deca je večkrat vzrok za loči-tev, nego utež proti njej. Nesrečni zakon še najslabši vzgled za otroke in za ločitev je že s tem podan tehni razlog, da bi otroci ne imeli tega slabega vzgleda. V vzgoji in občeivanju z deco se najprej poka-žejo sadovi kulturne disharmonije roditeljev. Vprašanje je, kaj je za deca boljše, prisilno skupno življe-nje roditeljev, ali pa ločitev. Loči-tev pa ne sme biti nikoli nasilna. Ran se je treba po možnosti izogiba-ti, če pa so že tu, jih ni treba še zastrupljati, ker se sicer nikoli ne zacelijo. Zakaj so zakonci po loči-tvi navadno tako jezni drug na drugega, zakaj se tako sovražijo in prezirajo, zakaj si skušajo če le mogoče škodovati? Zato, ker eden se ljubi ter se noče sprijazniti z ločitvijo. Zato, ker se boji tretjega in mu zavida bodočo srečo. Vse to je razumljivo, toda brez smotra, ker je zaman.

Po številu ločitev lahko merimo stopnjo civilizacije tega ali onega naroda. V primitivnih razmerah so medsebojni odnosi moža in žene preprostejši. Vsa protislovja se lahko odstranijo. Prvi zakon je mogel biti nesrečen, ker se zakonca nista dobro poznala. Lahko je tu di nesrečen zato, ker sta zakonca svojo zvezo faktično že preživela. V drugi zakon stopijo ljudje vedno z večjo izkušnjo, zlasti z izkušnjo glede tehnike zakonskega življenja, z večjim samozatajevanjem in previdnostjo. Taki zakonci poznajo že vse nevarnosti, ki se jih izogibljuje. Če lahko po številu lo-

PATENTY

ZASTONJ slov. knjižnica glede patentov in polja za šklefranje se pošlje na zahtevo. Pšite se danes v slovenski. BRYANT & LUDWY Registered Patent Attorneys 320 Victor B'g., Washington, D. C.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico, ink.

—GLAVNI ODBOR ZA 1924.—

Predsednik: VINCENT ŽEVNIK 128 St. Marks Place New York City

Podpredsednik: JOHN KALISH 323 E. 85 Street New York City

Tajnik: JOSEPH FOGACINIK, 56 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Blagajnik: PETER RODE, 744 Park Avenue, Hoboken, N. J.

Zapisnikar: JOHN NACHTIGAL 223 Madison Street, Hoboken, N. J.

Nadzorni Odbor: ANTHONY KOSIENIK, 10121 - 85th St., Richmond Hill, L. Isl. ANTON CVETKOVICH, 1912 Linden Street, JANEZ DERČAR, 2298 Silver Street, Ridgewood, N. Y.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za na-tančna pojasnila. V nesreči se spo-zna kaj to pomeni.

To društvo je sicer najmlajše, to-da najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem krat-kem času svojega obstanka izplača-la že skoro devet tisoč bolniške in skoro pet tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni nad \$10,000.

Društvo zboruje vsako četrto soboto v svo-jih društvenih prostorih v Beethoven Hall, 5. St. med drugo in tretjo Ave., New York.

SKUPNI IZLET V ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

s parnikom

"Presidente Wilson"

v torek, dne 30. junija, 1925.

Parnik bo vozil naravnost v Trst in se bo medpotoma vstavil na šestih različnih krajih. Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Trsta in Ljubljane in bo pazil, da bodo vsi udobno in brezskrbno potovali, ter bodo vsi nastanjeni v kabi-nah po 2., 4. in 6. skupaj.

Vozni list III. razreda stane do Trsta \$95.00, otroci med 5. in 10. letom plačajo polovico, med 1. in 5. letom pa samo četrtino in vojni davek posebej. Vozni list do Trsta in nazaj stane pa samo \$162.00 in vojni davek.

Vozni listi II. razreda stane do Trsta \$135., za ven in na-zaj pa samo \$243.00 ter vojni davek.

Zagotovljene so nam dobre kabine in kdor se želi udele-žiti izleta, naj nam piše po nadaljna pojasnila: Jugoslavlani in Ameriški državljani ne rabijo italijanski vizum na potnem listu.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPICIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih "in ker znam slovensko, zati vas morem popolnoma razumeti in opoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdra-vim. Na odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastupljeno kri, mazulje in fise po telesu, bolezni v grlu, is-padanje las, oclečine v kosteh, stare rane, oslablost, živčne in bolezni v me-hurju, ledicah, jetrah, zledocu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. večer; v nedeljah in praznikih od 11. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

3 strošice za slovenske čr-ke, č, š, ž — \$25.00

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, Takoj lah-ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

